

موضوع تدریس: روشهای مددکاری اجتماعی گروهی ۱		مدت تدریس: ۳۴ ساعت	
پیشنیاز: روان شناسی اجتماعی		محل اجرا: دانشکده پیراپزشکی و توانبخشی	
گروه هدف: مددکاری اجتماعی		مقطع: کارشناسی	
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	نیمسال: دوم	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴
مدرسین: فریبا ماهوتی			
تاریخ بروزرسانی: ۱۴۰۳/۱۱/۲۱			

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و تعاریف گروه، انواع آن، ساختار گروه، پویایی گروهی و آماده ساختن دانشجویان برای استفاده از این آموزش ها برای تشکیل گروه های مددکاری اجتماعی در قلمرو این حرفه

اهداف اختصاصی:

۱. آشنایی با مفاهیم پایه مددکاری گروهی.
۲. درک نقش مددکار گروهی و مهارت های مورد نیاز.
۳. یادگیری تکنیک ها و روش های کار با گروه های مختلف.
۴. توسعه مهارت های عملی در زمینه مدیریت و هدایت گروه.

محتوا و ترتیب ارائه:

(عناوین و رئوس مطالبی که باید آموزش داده شود تا به اهداف دوره نائل شد. شامل: مطالب تئوری، مهارت های عملی و...)

جلسه	عناوین	مدرس
اول	معرفی درس و مفاهیم پایه: آشنایی با سرفصل ها و اهداف درس، تعریف مددکاری گروهی و اهمیت آن. تفاوت مددکاری فردی و گروهی. معرفی منابع درسی و روش ارزیابی	فریبا ماهوتی
دوم	تاریخچه و نظریه های مددکاری گروهی: مروری بر تاریخچه مددکاری گروهی. معرفی نظریه های پایه در مددکاری گروهی (نظریه سیستم ها، روان شناسی اجتماعی و ...)	فریبا ماهوتی

سوم	نقش مددکار گروهی: وظایف و مسئولیت‌های مددکار گروهی. مهارت‌های ارتباطی و رهبری در مددکاری گروهی. چالش‌های پیش روی مددکاران گروهی	فریبا ماهوتی
چهارم	روش‌های مطالعه گروه: سوسیومتری و ...	فریبا ماهوتی
پنجم	تشکیل گروه: مراحل تشکیل گروه (تشخیص نیاز، جذب اعضا، تعیین اهداف). انواع گروه‌ها (درمانی، حمایتی، آموزشی و ...). معیارهای انتخاب اعضای گروه	فریبا ماهوتی
ششم	فرآیند گروهی: مراحل رشد گروه (تشکیل، طوفان فکری، هنجارسازی، اجرا، پایان). نقش مددکار در هر مرحله.	فریبا ماهوتی
هفتم	تکنیک‌های ارتباطی در گروه: مهارت‌های گوش دادن فعال. تکنیک‌های تسهیل گفتگو و مشارکت اعضا. مدیریت تعارض در گروه.	فریبا ماهوتی
هشتم	برنامه‌ریزی و طراحی جلسات گروهی: نحوه طراحی جلسات موثر. تعیین اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت. استفاده از ابزارهای کمک‌کننده (نقشه‌برداری ذهنی، بحث گروهی و ...).	فریبا ماهوتی
نهم	کارگاه عملی: شبیه‌سازی تشکیل گروه و تعیین اهداف. تمرین مهارت‌های ارتباطی و رهبری.	فریبا ماهوتی
دهم	مداخلات مددکاری گروهی: انواع مداخلات (درمانی، حمایتی، آموزشی). تکنیک‌های مداخله در بحران‌های گروهی	فریبا ماهوتی
یازدهم	کارگاه عملی: شبیه‌سازی مداخلات در گروه. تمرین مدیریت تعارض و حل مسئله.	فریبا ماهوتی
دوازدهم	ارزیابی گروه: روش‌های ارزیابی عملکرد گروه. ابزارهای ارزیابی (پرسشنامه، مشاهده، بازخورد و ...). تحلیل نتایج و بهبود فرآیند.	فریبا ماهوتی
سیزدهم	اخلاق در مددکاری گروهی: اصول اخلاقی در کار با گروه‌ها. حفظ حریم خصوصی و رازداری. مدیریت روابط حرفه‌ای.	فریبا ماهوتی
چهاردهم	کارگاه عملی: شبیه‌سازی ارزیابی گروه. تمرین ارائه بازخورد سازنده.	فریبا ماهوتی
پانزدهم	مطالعات موردی: بررسی نمونه‌های واقعی از مددکاری گروهی. تحلیل موفقیت‌ها و چالش‌ها.	فریبا ماهوتی
شانزدهم	کارگاه عملی: تمرین جامع تشکیل گروه، هدایت و ارزیابی. ارائه بازخورد توسط استاد و همکلاسی‌ها.	فریبا ماهوتی
هفدهم	جمع‌بندی و مرور: مرور مفاهیم کلیدی. پاسخ به سوالات دانشجویان. آماده‌سازی برای آزمون پایانی.	فریبا ماهوتی

روش تدریس:

* بحث کلاسی و گروهی

* ارائه فیلم و اسلاید آموزشی

* سخنرانی

* تمرین عملی

وظایف و تکالیف دانشجویان:

* رعایت قواعد و قوانین مرتبط با گروه

* حضور به موقع و فعال در کلاس

* پیش مطالعه و بررسی سرفصل های جلسه آتی

* انجام تکالیف و پروژه های ارائه شده

* حضور و موفقیت در آزمون پایانی

روش سنجش دانشجو:

* شرکت در بحث های کلاسی و فعالیت ها

* ارائه تکالیف محول شده

* آزمون میان ترم

* آزمون پایان ترم

منابع مطالعه:

- کار با گروه: شناخت، پویایی، درمان. مصطفی اقلیما. نشر دانژه. ۱۳۸۲

- مددکاری اجتماعی کار با گروه (یک منبع جامع و کاربردی). چالرز اچ زاسترو. ترجمه فریده همتی. انتشارات جامعه شناسان.

۱۳۹۳

- Groupwork Practice for Social Workers. 2014. Karin Crawford. Sage Publications